

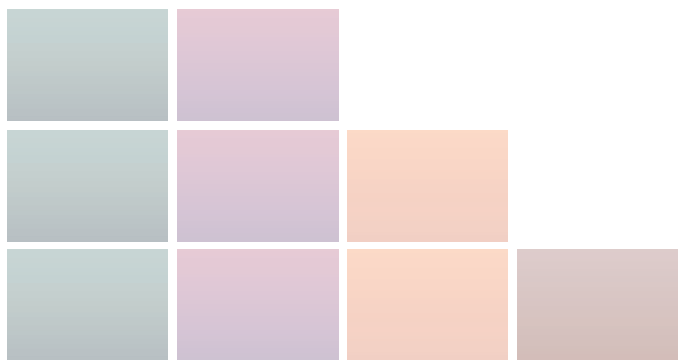

NARRACJA W SPRAWOZDAWCZOŚCI – WYZWANIA I OBAWY

20 LISTOPADA
2017

**INSTYTUT
RACHUNKOWOŚCI**
SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE

Słowo jest wielką tajemnicą. Magiczna siła słowa tkwi w jego zdolności wywoływania obrazów. Jest ono niewidzialnym znakiem rzeczy postrzeganych zmysłami. ”

Jan Parandowski

0 FORUM

FRwSGH to cykliczne dyskusje naukowe i platforma służąca wymianie doświadczeń odnoszących się do tematów ważkich w nauce i praktyce rachunkowości. Jest wyrazem wspólnej troski naukowców z dziedziny nauk ekonomicznych i praktyków związanych z działalnością gospodarczą o doskonalenie rozwiązań ważnych dla systemów informacyjnych (finansowych i innych zarządczych) w tym biznesie istotnych. FRwSGH podejmuje zagadnienia ważne zarówno w skali mikro-, makroekonomicznej, jak i globalnej.

Organizatorem FRwSGH jest Instytut Rachunkowości w Kolegium Zarządzania i Finansów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Wszystkich, którym powyższy obszar zainteresowań nie jest obojętny serdecznie zapraszam na kolejne wydarzenia FRwSGH.

**prof. zw. dr hab.
Anna Karmańska**
Dyrektor Instytutu Rachunkowości

Instytut Rachunkowości
Kolegium Zarządzania i Finansów
Szkoła Główna Handlowa
w Warszawie

PROGRAM 4. FORUM RACHUNKOWOŚCI

PANEL 1

RAPORTOWANIE NARRACYJNE W NAUCE I REGULACJACH PRAWNYCH

Celem panelu było przedstawienie badań naukowych prowadzonych w naukach ekonomicznych związanych z raportowaniem narracyjnym. Przedstawione zostały nowe rozwiązania prawne w tym obszarze, które nadają szerokiemu kręgowi informacji niefinansowych charakteru obligatoryjności. Poruszone zostały kwestie problemów powstających w procesie tworzenia raportów opartych na narracji oraz kwestie ich przydatności z perspektywy zajmujących się naukami o zarządzaniu i ekonomią.

Wystąpienie zaproszonego gościa:

Joanna Dadacz

Dyrektor Departamentu Rachunkowości i Rewizji Finansowej

Udział wzięli:

dr Ewa Rosiak-Zięba

Instytut Filozofii, Socjologii i Socjologii Ekonomicznej SGH w Warszawie

dr hab. Feliks Grądalski, prof. SGH

Katedra Ekonomii Stosowanej SGH w Warszawie

dr hab. Grażyna Leśniak-Łębkowska, prof. SGH

Instytut Zarządzania SGH w Warszawie

Moderator:

prof. dr hab. Anna Karmańska

Instytut Rachunkowości SGH w Warszawie

PANEL 2

RAPORTOWANIE NARRACYJNE W PRAKTYCE

Celem panelu było zaprezentowanie wyzwań i obaw związanych z tworzeniem, weryfikowaniem i wykorzystywaniem raportów bazujących na narracji w praktyce gospodarczej. Zaprezentowana została dotychczasowa nieobligatoryjna praktyka raportowania narracyjnego. Poruszone zostało zagadnienie możliwości stworzenia spójnego, przejrzystego i rzetelnego obrazu sytuacji gospodarczej wykorzystując narrację w sprawozdawczości podmiotów. Dyskusja objęła także kwestie istotności informacji niefinansowych, problemów związanych z tworzeniem narracji w sprawozdawczości, szans i zagrożeń stojących przed podmiotami zobowiązanymi do dostarczania danych niefinansowych.

Udział wzięli:

Liliana Anam

Menedżer Zarządzający

CSRInfo Firma edukacyjno-doradcza

Piotr Biernacki

Wiceprezes Zarządu

Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych

Zbigniew Libera

Partner, Audytor

KPMG w Polsce

Tomasz Poźniak

Dyrektor Naczelny ds. Relacji Inwestorskich

KGHM Polska Miedź S.A.

Magdalena Teległówna

Szef Biura Sprawozdawczości

Grupa Lotos S.A.

Moderator:

dr hab. Joanna Wielgórska-Leszczyńska,

prof. SGH

Instytut Rachunkowości SGH w Warszawie

RELACJA Z FORUM

4. FORUM RACHUNKOWOŚCI W SGH

NARRACJA W SPRAWOZDAWCZOŚCI - WYZWANIA I OBAWY

Konferencja obejmowała swoim zakresem następujące tematy:

1. Badania naukowe prowadzone w naukach ekonomicznych związane z systemami informacji niefinansowych.
2. Nowe rozwiązania w obszarze sprawozdawczości informacji niefinansowych i dynamika zmian w zakresie wykorzystywania narracji w raportowaniu.
3. Standaryzacja raportowania niefinansowego i jej granice.
4. Zakres raportowania niefinansowego. Próby integrowania dwóch nurtów sprawozdawczości: finansowej i niefinansowej – wyzwania, korzyści, czynniki ryzyka.
5. Raporty bazujące na narracji – dylematy związane z ich tworzeniem, weryfikowaniem i wykorzystywaniem w praktyce gospodarczej.

1 PANEL

RAPORTOWANIE NARRACYJNE W NAUCE I REGULACJACH PRAWNYCH

W panelu I wystąpił zaproszony gość:

Joanna Dadacz

Dyrektor Departamentu Rachunkowości
i Rewizji Finansowej
Ministerstwo Finansów

W panelu I udział wzięli:

dr Ewa Rosiak-Zięba

Institut Filozofii, Socjologii i Socjologii Ekonomicznej
SGH w Warszawie

dr hab. Feliks Grądalski, prof. SGH

Katedra Ekonomii Stosowanej SGH w Warszawie

dr hab. Grażyna Leśniak-Łebkowska, prof. SGH

Institut Zarządzania SGH w Warszawie

Moderatorem panelu była:

prof. dr hab. Anna Karmańska

Institut Rachunkowości SGH w Warszawie

Uczestnicy zostali wprowadzeni w kanony raportowania niefinansowego w Polsce. Stało się ono nowym obowiązkiem sprawozdawczym od 1 stycznia 2017 roku za przyczyną transpozycji Dyrektywy 2014/95/UE do polskiego porządku prawnego. Raportowanie nowych informacji dotyczy dwóch obszarów – ujawniania informacji o polityce różnorodności w odniesieniu do składu organów spółki (wynika ze zmiany rozporządzenia MF w sprawie informacji bieżących i okresowych) oraz ujawniania rozszerzonych informacji niefinansowych (wynika ze zmiany ustawy o rachunkowości).

*Sprawozdawczość narracyjna
dotyczy dużych jednostek
zainteresowania publicznego
sporządzających zarówno
sprawozdanie finansowe
jednostkowe,
jak i skonsolidowane.* ”

Wcześniej dobrowolnie takie informacje były raportowane przez około 100 jednostek, po implementacji dyrektywy informacje o polityce różnorodności ma ujawniać około 150 jednostek, natomiast rozszerzone raportowanie niefinansowe dostarczać ma 300 jednostek.

Obowiązek ujawnienia polityk różnorodności stosowanych do organów administracyjnych, zarządzających i nadzorujących odnosi się do aspektów takich jak wiek, płeć, wykształcenie i doświadczenie zawodowe, cele polityki i sposoby realizacji a także jej skutki. Roz-

Rozważano następujące kwestie:

1. Jakie są nowe obowiązki sprawozdawcze w zakresie raportowania niefinansowego?
2. W jaki sposób język, którym posługujemy się w sprawozdawczości narracyjnej utrudnia skuteczną komunikację?
3. Jakie są sposoby osiągnięcia skutecznej komunikacji w sprawozdawczości opisowej?
4. Jak menedżerowie postrzegają konieczność ujawniania informacji opisujących między innymi działania organizacji i warunki działania, strukturę zarządczą organizacji wspomagającą jej zdolność do tworzenia wartości, model biznesowy organizacji, specyficzne czynniki ryzyka odnoszące się do tworzenia wartości i sposoby zarządzania nimi?
5. Czy narracja w sprawozdawczości nie wkracza w obszar informacji wrażliwych, niechętnie ujawnianych przez menedżerów?
6. Jak ekonomista postrzega potrzebę tworzenia w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa informacji opisowych? Jaka może być ich przydatność makroekonomiczna?

W odpowiedzi na powyższe pytania przedstawiono następujące opinie.

szerzone raportowanie niefinansowe oznacza z kolei ujawnianie istotnych danych dotyczących co najmniej zagadnień środowiskowych, społecznych i pracowniczych, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji i łapownictwu.

Włączenie powyższych informacji niefinansowych w ramy sprawozdawczości przedsiębiorstw zwiększa ilość elementów opisowych w raportach przedsiębiorstw. Co więcej wywołuje dylemat łączenia przejrzystości i jasności przekazywanych informacji z przystępnością tychże informacji. Sama zaś narracja oznacza konieczność używania języka naturalnego, gdyż tylko on pozwala na tworzenie informacji przystępnych. Jednak język naturalny, mający charakter uniwersalny, sam z siebie generuje problemy związane z przejrzystością. Te same treści mogą być przekazywane na wiele różnych sposobów, dosłownie bądź niedosłownie, w sposób mniej lub bardziej rozbudowany. Nadawca chcąc przekazać jakąś informację musi ją zakodować za pomocą języka, wówczas tworzy z niej komunikat, który zostaje przez niego nadany. Rolą odbiorcy jest ten komunikat odebrać i odkodować, a następnie przypisać komunikatowi interpretację.

Problemy związane z tym procesem wynikają z wielu czynników. Jednym z nich jest fakt, że w języku naturalnym występują wyrażenia okazjonalne, z definicji nieprecyzyjne, nabierające określonego znaczenia w zależności od kontekstu ich użycia. W języku naturalnym autor może przekazać wypowiedź, która głosi coś innego niż było intencją autora, mamy wówczas do czynienia z aliowokacją. Również struktura gramatyczna wypowiedzi, zła interpunkcja a także sekwencja przedstawianych informacji mogą wywołać wieloznaczność – sytuacja taka jest określana jako amfibolia, amfibologia oraz ekwiwokacja. Eliminacja wieloznaczności może być dokonana poprzez doprecyzowanie, nadanie kontekstu sytuacyjnego, dodatkowe wyjaśnienia. Problemem jest także korzystanie z komunikatów niedosłownych, inaczej nieliteralnych, które używane są na co dzień, bez których trudno się obyć w trakcie przekazywania informacji. Celem komunikatu może być

przekazanie informacji, ale także wywarcie wpływu na adresata, jego przekonania, postawy i zachowania. Przejawem manipulacji jest podawanie informacji fałszywej, zmienianie zakresu przekazywanych informacji poprzez pomijanie istotnych informacji, używanie wyrażzeń zabarwionych emocjonalnie.

Eliminowanie trudności występujących w komunikacji wymaga stosowania zasady współpracy umożliwiającej konwersację racjonalną. Wkład w dyskusję powinien być adekwatny do danego jej stadium, a także uwzględniać jej cele. Pomocne są maksymy konwersacji, czyli sposobu, stosunku, ilości i jakości. Wszelkie przeszkody w płynnej komunikacji są redukowalne a jednym ze sposobów ich ograniczania jest wypracowanie jednolitej terminologii oraz ustalenie proporcji między przystępnością a przejrzystością.

W naukach ekonomicznych występuje duże poszatkanie i fragmentaryczność wielu specjalizacji. Powodują one wrażenie istnienia silosów pomiędzy którymi nie występuje komunikacja. Najciekawsze rzeczy dzieją się jednak na styku różnych dziedzin czy dyscyplin. Niestety najczęściej osoby o różnej specjalności używają innego języka, specyficznego dla tej specjalności. Organizacja nie może być jednak zbiorem silosów. Dla sukcesu organizacji ważna jest umiejętność sprawnego komunikowania się pracowników różnych działów. Co więcej podejmowanie inwestycji o różnym stopniu ryzyka oznacza konieczność zapewnienia bezpieczeństwa, czyli wymaga nie tylko komunikacji, ale również kooperacji i koordynacji. Budowa ciągu logicznego występujących zdarzeń – a więc również tego co następnie ma pojawić się w sprawozdaniu – wymaga postrzegania rzeczywistości i prognozowania krótkookresowego i długookresowego a także rozumienia ich znaczenia. Działy sprawozdawczości, będące na końcu działań organizacji, przetwarzając ogromną liczbę informacji, mają szansę dostrzec różne sygnały (również wczesne) potwierdzające lub zaprzeczające słuszności podjętych decyzji co do alokacji zasobów w ramach podjętych inwestycji.

Transparentność informacji na potrzeby wewnętrzne organizacji nie podlega dyskusji. Istnieje jednak dylemat co do transparentności informacji o organizacji dla interesariuszy zewnętrznych. Niewątpliwie dla każdego interesariusza ważne jest otrzymanie takiej porcji informacji, która buduje poczucie integracji, poczucie współodpowiedzialności i wspólnej atrakcyjności organizacji. Z kolei wątpliwości co do ujawniania danych wrażliwych, takich jak kształt modelu biznesu wydają się często przerysowane. Każda organizacja wypracowuje swój model biznesu, a unikalność modelu gwarantuje jej sukces. Ujawnienie modelu biznesu nie musi wcale oznaczać niebezpieczeństwa dla organizacji. Replikowanie modelu nie oznacza tych samych korzyści, a przede wszystkim nie oznacza replikowania poszczególnych działań, które doprowadziły do sukcesu. Kreatywność podmiotów odnoszących sukces polega na

Pojawia się zatem pytanie czy należy przekazywać inne treści i inaczej formułować przekaz kierowany do różnych interesariuszy będących odbiorcami przygotowywanych sprawozdań? ”

umiejętności modyfikowania wypracowanych i zaprezentowanych w sprawozdaniu modeli biznesu, a także modyfikacji działań podejmowanych w ramach danego modelu.

Mikroekonomia zajmuje się badaniem zachowania przedsiębiorstwa na rynku. Mikroekonomia nie wchodzi do środka przedsiębiorstwa jak czyni to zarządzanie (prowadząc i obserwując zarządzanie) czy rachunkowość (tworząc i śledząc sprawozdania). Obiera inny punkt widzenia i inną pozycję obserwacyjną. Według słownika wyrazów obcych narracja to wypowiedź w utworze epickim przedstawiająca uporządkowany chronologicznie lub logicznie ciąg wydarzeń. Sprawozdanie finansowe to ciąg liczb odpowiednio uporządkowanych. Do niego ma być dodana impresja, która

wraz z informacjami finansowymi ma łączyć się w jedną całość i dawać szerszą informację oraz głębszą treść przydatną dla makroekonomisty i dla mikroekonomisty. Gdy ekonomista buduje model, tworzy hipotezę albo formułuje tezę wówczas sięga do danych zagregowanych pod postacią na przykład: wartości produktu dodanego brutto, wartości nowo wytworzonej czy PKB. Powstają one w przedsiębiorstwach, w ich statystyce i sprawozdawczości, a następnie agregowane są na szczeblu GUS. Jednak ekonomista korzystając z takich zagregowanych danych oczekuje, że bazuje na danych wiarygodnych i prawdziwych. Gdy ekonomista tworząc swoją narrację oprze się na złej informacji źródłowej wówczas stworzy złych utworów epickich. Tworzenie w sprawozdawczości finansowej dodatkowego opisu wydaje się celowe z uwagi na fakt, że menedżer często podejmując decyzje racjonalnie ekonomicznie ryzykuje złym odbiorem swych działań, gdy są one oceniane wyłącznie na podstawie formalnego oglądu sprawozdania finansowego. Z perspektywy ekonomisty dodanie opisu, a w szczególności zawarcie w sprawozdawczości informacji o koszcie alternatywnym, pozwoliłoby dostarczyć interesariuszom cenną informację sprawozdawczą.

W panelu II udział wzięli:**Liliana Anam**

Menedżer Zarządzający
CSRInfo Firma edukacyjno-doradcza

Piotr Biernacki

Wiceprezes Zarządu
Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych

Zbigniew Libera

Partner, Audytor
KPMG w Polsce

Tomasz Poźniak

Dyrektor Naczelny ds. Relacji Inwestorskich
KGHM Polska Miedź S.A.

Magdalena Teległowa

Szef Biura Sprawozdawczości
Grupa Lotos S.A.

Moderatorem panelu była:**dr hab. Joanna Wielgórska-Leszczyńska, prof. SGH**

Instytut Rachunkowości SGH w Warszawie

Sprawozdawczość narracyjna istnieje zarówno w ramach sprawozdawczości finansowej jak i poza nią. W sprawozdawczości finansowej jej przejawem są opisy w notach, opisy ryzyka, czy opisy metod ustalania różnych wartości. W takim kierunku rozwinęły się standardy rachunkowości na przestrzeni lat. W efekcie odbiorcy otrzymują sprawozdania o rozbudowanej treści. Stoi to w sprzeczności z zasadą komunikacji, opisem zwięzłym i konkretnym. Równocześnie same standardy są trudne do przyswojenia i stosowania przez sporządzających sprawozdania finansowe oraz przez biegłych rewidentów. Muszą się oni nieustannie dokształcać, poświęcić więcej czasu na sporządzenie i zbadanie sprawozdania finansowego oraz zagwarantowanie spójności raportu.

Z kolei sprawozdawczość niefinansowa ze swej istoty jest narracyjna. Ona również na przestrzeni lat rozwijała się i tworzyła dobre praktyki. Przejawem ich były i są

Rozważano następujące kwestie:

- 1.** Jakie informacje niefinansowe były przygotowywane dotychczas przez polskie podmioty, kto je przygotowywał, w jakim zakresie i w jakiej formie?
- 2.** Jak ewoluuje narracja w sprawozdawczości?
- 3.** Z jakimi trudnościami muszą zmierzyć się podmioty przygotowując część narracyjną sprawozdań finansowych ?
- 4.** Jakie czynności należy podjąć aby proces tworzenia informacji niefinansowej był jak najbardziej zoptymalizowany?
- 5.** Jakie korzyści i ryzyka może przynieść włączenie informacji niefinansowej do raportowania przedsiębiorstw?

W odpowiedzi na powyższe pytania przedstawiono następujące opinie.

raporty dotyczące społecznej odpowiedzialności CSR, ang. corporate social responsibility, raporty dotyczące kwestii nadzoru korporacyjnego, kwestii pracowniczych i środowiskowych ewoluujące w kierunku raportów obejmujących wszystkie te zagadnienia w nurcie ESG, ang.

Połączenie informacji niefinansowych i finansowych znajduje odzwierciedlenie w raportach zintegrowanych. ”

environmental, social and governance lub ewoluującego rozumienia CSR jako corporate sustainability and responsibility, tj. w duchu odpowiedzialnego zrównoważonego rozwoju. Połączenie informacji niefinansowych i finansowych znajduje odzwierciedlenie w raportach zintegrowanych.

W okresie między 1.01.2005 a 31.12.2016 w polskim Rejestrze Raportów tworzonym przez CSRIInfo zarejestrowano 317 raportów niefinansowych sporządzonych przez 110 organizacji. Większość podmiotów sporządzając raport niefinansowy opierało się na standardzie GRI.

W Polsce są podmioty, które raportowały już kwestie będące przedmiotem nowych regulacji włączonych do polskiego porządku prawnego na skutek transpozycji Dyrektywy 2014/95/UE. Jednak wiele podmiotów, które są objęte nowymi regulacjami obowiązującymi od 1.01.2017 roku nie przygotowywała wcześniej takich informacji, a zatem także nie zbierała danych niezbędnych do ich przedstawienia. Badania SEG pokazały, że spółki notowane na warszawskim rynku regulowanym i alternatywnym raportowały stosunkowo dużo informacji o łańdźie korporacyjnym natomiast mało informacji lub wcale nie raportowały informacji dotyczących kwestii środowiskowych, społecznych i pracowniczych. Co więcej na początku 2017 roku większość podmiotów wcześniej nie raportujących nadal nie było przygotowanych do ich sporządzenia, niestety w październiku 2017 roku nadal odsetek takich spółek był wysoki.

Ogólnie praktyka polska w zakresie raportowania niefinansowego odbiega od praktyki międzynarodowej. Podobnie wygląda sytuacja w zakresie odsetka aktywów objętych zarządzaniem zgodnym z zasadami zrównoważonego rozwoju. W krajach rozwiniętych rynek od dawna żądał od spółek raportowania informacji niefinansowych. Obecnie wielu inwestorów bierze pod uwagę dostępność danych niefinansowych włączając daną spółkę do grupy spółek, które są w kręgu ich zainteresowań. Natomiast podejmując ostateczne decyzje inwestycyjne odsetek inwestorów biorących pod uwagę wskaźniki niefinansowe jest jeszcze wyższy.

Raporty niefinansowe sporządzane dobrowolnie były udostępniane interesariuszom w połowie roku lub później. Biorąc pod uwagę wypracowane już ścieżki zbierania danych niefinansowych opublikowanie danych niefinansowych w szybszym terminie może okazać się trudne do wykonania. Możliwym wariantem jest przyspieszenie opublikowania danych niefinansowych wraz z danymi finansowym, np. w

postaci raportu zintegrowanego lub opublikowanie danych niefinansowych, wymaganych ustawą o rachunkowości, w sprawozdaniu z działalności w narzuconym terminie, natomiast w tradycyjnym terminie opublikowanie raportu niefinansowego bądź raportu zintegrowanego. Drugie rozwiązanie generuje jednak kolejne problemy do rozstrzygnięcia takie jak kwestie organizacyjne, wskazanie osoby odpowiedzialnej za zbieranie danych do sprawozdania z działalności.

Głównym problemem w sprostaniu wyzwaniom wynikającym ze zmiany ustawy o rachunkowości dla podmiotów, które wcześniej już przygotowywały raporty niefinansowe jest kwestia terminowości. ”

Niewątpliwie największe wyzwanie stoi przed podmiotami, które wcześniej nie raportowały informacji niefinansowych. Przede wszystkim takie podmioty powinny wybrać standard lub zbiór wytycznych według którego będą raportować. Ustawa o rachunkowości pozostawia jednostkom elastyczność w tym zakresie, a więc podmiot może zastosować standard, który kompleksowo zbiera różne kwestie, taki jak GRI4, GRI Standards, SIN lub standardy zajmujące się tylko jedną kwestią, czyli na przykład przygotowując informacje środowiskowe zastosować standard EMAS. Ważne jest także wyznaczenie osób odpowiedzialnych za gromadzenie danych oraz osób odpowiedzialnych za zebranie danych z różnych komórek jednostki i ich scalenie.

Dużym wyzwaniem jest osiągnięcie spójności raportu. Innym, kolejnym ważnym wyzwaniem jest ustalenie istotności w zakresie danych niefinansowych. Wymaga to zmiany perspektywy obranej przez podmiot, który sam określa co jest istotne. Nowe podejście wymaga z jednej strony postregania z punktu widzenia stosowanego modelu biznesu, ale także zidentyfikowania i zaangażowania interesariuszy w celu uzyskania od nich wiedzy co oni uważają za istotne w odniesieniu do danego podmiotu.

Przygotowywanie informacji niefinansowej i sporządzanie sprawozdań narracyjnych niejednokrotnie prowadzi do tworzenia raportów długich i trudnych do przyswojenia. Zapewnienie jednak czytelności, spójności i zrozumiałości informacji zawartych w takich raportach wymaga umiejętności przedstawienia zwięzłego i rzetelnego obrazu niejednokrotnie zawiłych spraw. Ważne jest aby mieć świadomość kto jest głównym odbiorcą i jakich informacji oczekuje. W szczególności istotne jest aby tworząc informacje zintegrowane uwypuklać informacje najważniejsze dla odbiorcy. W tworzeniu raportów opartych na narracji należy mieć na uwadze możliwości percepcyjne odbiorcy, a także zmiany sposobów odbioru informacji przez kolejne pokolenia. Narracja powinna być w coraz większym stopniu uzupełniana obrazem i prezentacją multimedialną.

Bez wątpienia wszystkie te działania oznaczają wiele godzin pracy osób zatrudnionych w danym podmiocie. Co więcej biegły rewident, który ma wypowiedzieć się czy odpowiednie dane wymagane ustawą zostały zawarte w raporcie musi, biorąc pod uwagę odpowiedzialność swego zawodu, przejrzeć informację niefinansową, przeczytać ją i zidentyfikować ewentualne nieprawdziwe informacje. Te czynności również mogą spowodować przesunięcia czasowe w prezentacji sprawozdań finansowych.

Dużym wyzwaniem jest osiągnięcie spójności raportu. Innym ważnym wyzwaniem jest ustalenie istotności w zakresie danych niefinansowych. ”

Ważne jest także przełamanie poglądu, że nowe obowiązki sprawozdawcze zostały podmiotom narzucone z zewnątrz. Co więcej istnieją obawy, że prezentowanie informacji oczekiwanych w nowych zapisach prawnych to de facto ujawnianie informacji, które z uwagi na znaczenia dla sukcesu podmiotu, nie są chętnie ujawniane. W pokonywaniu oporów pomocne może być rozpowszechnianie wyników badań, które najczęściej pokazują pozytywny związek ujawnień niefinansowych z wynikami finanso-

wymi. Z drugiej strony przedstawienie danych niefinansowych może być okazją do zaprezentowania dobrych stron organizacji. Równocześnie warto podkreślać, że jest to prezentowanie danych już historycznych. Ujawnianie informacji niejawnych wiąże się w większym stopniu z raportowaniem bieżącym a nie z raportowaniem okresowym. Samo zaś zainicjowane dyrektywą UE wdrożenie polityk i wskaźników niefinansowych, ich stosowanie i monitorowanie ostatecznie powinno wpłynąć na procesy w organizacji, na bardziej świadome, a przede wszystkim bardziej odpowiedzialne, zarządzanie.

PODSUMOWANIE

4. FORUM RACHUNKOWOŚCI W SGH

NARRACJA W SPRAWOZDAWCZOŚCI - WYZWANIA I OBAWY

W ramach podsumowania Forum wydano następujące rekomendacje dla nauki i praktyki:

- W raportach opartych na narracji należy dążyć do zwięzłości, przejrzystości, jasności i przystępności dostarczanych informacji.
- Informacja sprawozdawcza, zawierająca elementy finansowe i niefinansowe, powinna odpowiadać na zidentyfikowane potrzeby jej odbiorców, równocześnie tworząc u nich poczucie, że organizacja, której obraz otrzymali, jest zintegrowana, odpowiedzialna i atrakcyjna.
- Uzupełnianie informacji finansowych o informacje narracyjne jest ważnym krokiem ku bardziej świadomemu i odpowiedzialnemu zarządzaniu oraz przyczynia się do wzrostu wartości przedsiębiorstwa.
- Ustalanie trudności, przeszkód i szans związanych z tworzeniem informacji o charakterze narracyjnym stanowi ważne wyzwanie dla naukowców prowadzących badania na styku różnych dziedzin i dyscyplin.

Relację przygotowała: **dr Katarzyna Bareja - Przewodnicząca Rady Programowej 4. FRwSGH**

Inicjator 4. FRwSGH: **prof. dr hab. Anna Karmańska**

SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA W WARSZAWIE

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, założona w 1906 roku jako Prywatne Kursy Handlowe Męskie Augusta Zielińskiego, jest najstarszą uczelnią ekonomiczną w Polsce, a zarazem jednym z wiodących uniwersytetów ekonomicznych w Europie. Co roku mury uczelni opuszcza ponad 2 000 nowych absolwentów. Statystycznie co trzeci ekonomista w Polsce w XX w. był absolwentem naszej Uczelni.

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie jest najstarszą uczelnią ekonomiczną w Polsce. Zmierzając do nadania swej działalności akademickiej wymiaru europejskiego, łączy ona ponadstuletnią tradycję z podejmowaniem zadań teraźniejszości oraz wyzwań przyszłości.

W nauczaniu i wychowywaniu Szkoła dąży do przekazywania najnowszej wiedzy, umiejętności rzetelnej pracy oraz odpowiedzialności wobec społeczeństwa, a w badaniach naukowych kieruje się szacunkiem dla prawdy oraz pożytkiem społecznym. Uczelnia kształci i prowadzi badania w zakresie ekonomii oraz nauk o zarządzaniu, korzystając z dorobku innych nauk społecznych.

Absolwenci Uczelni, wyposażeni w najnowszą wiedzę ogólną i specjalistyczną, wnoszą istotny wkład w życie gospodarcze, społeczne i polityczne w kraju i za granicą. Współtworzą oni wraz z nauczycielami akademickimi, pracownikami administracyjnymi, studentami oraz przedstawicielami środowisk związanych ze Szkołą jej wizerunek, promując dorobek oraz wspólnie realizując posłannictwo.

KOLEGIUM ZARZĄDZANIA I FINANSÓW

W obszarze zainteresowania Kolegium leżą: teoria ekonomii, finanse i bankowość, polityka gospodarcza, teoria zarządzania, marketing, prawo gospodarcze, rachunkowość, zarządzanie w skali gospodarki narodowej i przedsiębiorstwa, logistyka i transport, zarządzanie jakością, ekonomika konsumpcji w zakresie badania poziomu życia ludności oraz sterowania jakością.

Kolegium Zarządzania i Finansów jest jednostką naukową zrzeszającą 5 Instytutów i 7 Katedr i jest ważną jednostką organizacyjną w SGH. Potencjał naukowo-badawczy pracowników Kolegium sprawia, iż realizują oni liczne projekty badawcze finansowane przez Narodowe Centrum Nauki, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz inne dostępne uczelniom programy finansowania nauki.

Kolegium ma także znaczący udział w kształtowaniu i realizowaniu oferty dydaktycznej Uczelni. Pracownicy Kolegium prowadzą zajęcia i seminaria na wszystkich stopniach studiów (w tym doktoranckich), które nieustannie cieszą się dużym zainteresowaniem studentów.

Przy Kolegium prowadzone są także liczne i zawsze aktualne w zakresie tematyki studia podyplomowe.

O INSTYTUCIE

**INSTYTUT
RACHUNKOWOŚCI**
SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE

Wykaz pracowników Instytutu:

prof. dr hab. Anna Karmańska

dr hab. Ewa Hellich, prof. SGH

dr hab. Joanna Wielgórska - Leszczyńska,
prof. SGH

dr Katarzyna Bareja

dr Hanna Bystrzycka

dr Magdalena Giedroyc

dr Rafał Grabowski

dr Michał Kaczmarek

dr Urszula Kierczyńska

dr Katarzyna Klimczak

dr Katarzyna Kobiela-Pionnier

dr Edyta Łazarowicz

dr Małgorzata Mierzejewska

dr Małgorzata Paszula

dr Anna Wachowicz

mgr Teresa Boroń

mgr Katarzyna Petelska

mgr Magdalena Zadroga

Adres korespondencyjny:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Instytut Rachunkowości
al. Niepodległości 162
02-554 Warszawa

NASZA MISJA

Misja Instytutu Rachunkowości Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie koncentruje działania jej Pracowników na trzech płaszczyznach: naukowej, dydaktycznej i praktycznej. Wyznacza prowadzenie tych działań w sposób służący rozwojowi polskiej nauki rachunkowości i podnoszeniu prestiżu zawodowego w jej obszarze.

WIZJA

Czerpiąc z dobrych wzorców swoich Mistrzów, Instytut Rachunkowości kreuje nowe poglądy, prezentuje - niepozbawioną samokrytyki i krytyki - postawę otwartości na twórcze myśli Ich następców.

WARTOŚCI

System wartości Pracowników Instytutu Rachunkowości określają: rzetelność badań naukowych, praca zespołowa, profesjonalizm dydaktyczny oraz gotowość do weryfikowania użyteczności wiedzy akademickiej w praktyce.

Adres siedziby:

Instytut Rachunkowości
al. Niepodległości 128, 02-554 Warszawa
budynek C, pokój 6/1
tel. 22 564 9289, fax. 22 564 8613

Inicjator 4. FRwSGH:

prof. dr hab. Anna Karmańska

Rada Programowa 4. FRwSGH

Przewodnicząca: *dr Katarzyna Bareja*

Członkowie Rady Programowej:

prof. dr hab. Anna Karmańska

dr hab. Ewa Hellich, prof. SGH

dr hab. Joanna Wielgórska-Leszczyńska, prof. SGH

dr Małgorzata Mierzejewska

dr Edyta Łazarowicz

Komitet Organizacyjny 4. FRwSGH:

Przewodnicząca: *dr Magdalena Giedroyc*

Członkowie Komitetu Organizacyjnego:

mgr Teresa Boroch

dr Hanna Bystrzycka

dr Rafał Grabowski

dr Michał Kaczmarski

dr Urszula Kierczyńska

dr Katarzyna Klimczak

dr Katarzyna Kobiela-Pionnier

dr Małgorzata Paszula

mgr Katarzyna Petelska

mgr Magdalena Zadroga

PATRONI HONOROWI

**Dziekan
Kolegium
Zarządzania
i Finansów**

**Stowarzyszenie Księgowych
w Polsce**

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

PIBR

**Polska Izba Biegłych
Rewidentów**